

[Rager.]

har maaske gjort, at de ikke har haft Brug for at henvende sig til Staten og anvende disse lovbestemte Muligheder for Støtte.

Dernæst er der et andet Spørgsmaal, jeg vil stille til den højtærede Minister. Det gælder Forrentningen af de Laan, der ydes her. Saa vidt jeg ved, har disse Renter været uforandrede gennem Aarene. Det er dog vel egentlig et Spørgsmaal, om man skal blive ved med det. Jeg har forstaaet, at der er en jævn Nedgang i Renteniveauet, og jeg har i hvert Fald et levende Indtryk af, at det er Tilfældet for de Penge, man har staaende i en Bank for Tiden. Dèr er Renten meget mindre, end den har været før; efterhaanden kan man omtrent slet ikke se den. Det kniber naturligvis lidt mere, naar man skal laane Penge, det ved jeg godt, men Spørgsmaalet er dog, om det offentlige her ikke skulde gøre en Indsats.

Jeg berørte det samme Spørgsmaal over for den højtærede Minister, da vi drøftede Burmeister & Wain-Loven; jeg pegede paa, at jeg syntes, der var et Misforhold mellem 6 pCt. til de gamle Præferenceaktier og 5½ pCt. til de nye. Jeg var lidt betænkelig ved, at det offentlige sanktionerede en saa ringe Nedgang i Renten, som der var Tale om dèr, men jeg indrømmer, at dengang kunde man for det første sige, at et ellers opnaaet Resultat skulde man ikke røre ved af den Grund, og der kunde naturligvis være Tale om, hvorvidt Sikkerhed o. s. v. var det samme for de gamle og de nye Præferenceaktier, saa der kunde være Diskussion om, hvorvidt man kunde sammenligne eller ikke. Men her, hvor Staten udlaaner Penge paa de samme Vilkaar Aarene igennem, er det her rigtigt slet ikke at røre ved Rentesaetsen? Jeg vilde dog tro, at det offentlige her burde give et Fingerpeg og sige, i hvad Retning man synes det skal gaa. Jeg vilde være meget glad for en Udtalelse fra den højtærede Minister desangaaende.

Ministeren for Handel, Industri og Søfart (Halfdan Hendriksen): Jeg takker samtlige ærede Ordførere for den velvillige Modtagelse, man fra alle Sider har givet det foreliggende Lovforslag.

Det ærede Medlem Hr. Jensen-Brobj rettede et Spørgsmaal til mig vedrørende Administrationen af Loven, for saa vidt Haandværkerlaanene angaar. Administrerer man ikke Loven for haardt, spurgte det ærede Medlem. Jeg vil svare det ærede Medlem, at det tror jeg ikke. Sagen ligger saaledes, at man næsten altid, i hvert

Tilfælde sædvanemæssigt, betragter Ejendomsskyldvurderingen som Grænsen for Sikkerheden i en Virksomhed, og hertil kommer yderligere, at det praktisk talt altid har været saaledes, at det sagkyndige Udvalgs Indstillinger i Laanesager var enstemmige. Man har fra Udvalgets Side i næsten alle Tilfælde afgivet en enstemmig Indstilling.

Det er ganske vist i enkelte Tilfælde forekommet, at en Repræsentant i Udvalget har afgivet Særindstilling, men det har i saa Fald praktisk talt altid været Finansministeriets Repræsentant, der har afgivet denne Særindstilling, naar han ikke har kunnet tiltræde Udvalgets Indstilling om Ydelse af Laan. Det har i de Tilfælde, der har foreligget, altid drejet sig om, at Finansministeriets Repræsentant mente at maatte fraraade Ydelsen af et Laan eller af saa stort et Laan som indstillet i Betragtning af Ejendomsskyldvurderingen af den Ejendom, hvori Laanet skulde sikres.

Det hævdes af Finansministeriets Repræsentant i Udvalget, at der maa lægges særlig Vægt paa Skyldsvurderingen. Denne Opfattelse baseres navnlig paa de Erfaringer, som Finansministeriet i Tidens Løb har gjort i de Tilfælde, hvor Realisation af Panter har maattet foretages til Dækning af ydede Statslaan. Det har herved gennemgaaende vist sig, at der ikke ved en tvungen Realisation tør paaregnes at være Sikkerhed ud over Skyldsvurderingen.

Alligevel vil jeg sige, at selv om Udvalget, der foretager disse Indstillinger, lægger en betydelig Vægt paa Ejendomsskyldvurderingen, har det ikke altid følt sig bundet af den. I en Række Tilfælde er der indstillet at bevilge Laan, der kun delvis er sikret inden for Ejendomsskylden, og det hænder ikke helt sjældent, at der bevilges Laan, der for hele Beløbets Vedkommende placeres uden for Ejendomsskyldvurderingen. Som Eksempel herpaa kan jeg nævne en i Udvalgets sidste Møde behandlet Sag, hvori der blev indstillet et Laan paa 1 500 Kr. mod Pant i Ansøgerens Ejendom efter 7 550 Kr., medens Ejendomsskyldværdien kun udgjorde 6 000 Kr. Der blev herved taget Hensyn til Haandværkerrepræsentantens Udtalelse om, at Ejendommens Salgsværdi laa betydeligt over Ejendomsskylden, ligesom Værdien af Ansøgerens Maskiner blev taget i Betragtning. Men i al Almindelighed tror jeg at turde sige, at man skal være varsom med at slække paa Kravene om Sikkerhed. Man kan meget let komme derhen, at man skader hele Laaneordningen; i hvert Fald maa man, hvis